

Шароф Рашидов таваллудининг 75 йиллиги олдидан

Кекса ёзувчи ва журналист Назармат Эгамназаров Шароф Рашидов билан Самарқанд дорилфунунида бирга ўқиган, бир хонада яшаган, бирга ижод қилган, уруш бошлангандан бирга фронтга кетган ва ниҳоят урушдан кейин «Ўзбекистон» («Ўзбекистон овози») газетаси муҳарриратига ҳамкорликда ишлаган.

Шароф Рашидов унинг мақолалари, хабарлари, дастлабки шеърлари пайдо бўлди. Кейин у бу газеталарнинг муҳаррири бўлиб, бизнинг ҳам ўзи ёзган тортдан Самарқанд азалдан буюк алломалар бешиги. Бизнинг давримизда ҳам элга ардоқли улуғлар бор эди. Биз уларнинг кўллари билан учураб, суҳбатларда бўлган эдик. 1937 йили қамалишлари олдидан Чўпон, Фитрат Самарқандга келишган эди. Мақсуд Шайхзода ўзбек адабиёти тарихи бўлгандик. Шароф Рашидов қақраб ётган чўл ерларига сув бориб, у ерларда чаманзорлар пайдо бўлиши қувониб сўзларди. «Бизнинг Жиззах ёнидан Мирзақул бошланади. Бу ерларга ҳам бошланади сув борди» деди. У биз ёш ижодкорларни канал бўйлаб, қурувчилар ёнига бошлаб «булар шундайлар хормабор бўл деб, шеър ўқиб бериш билан иш битмайди», деди. У менга «Бу баҳодирларга иккаламиз биргалликда қасида бағишлай-

самимий меҳру оқибати билан ҳаммининг изат ҳурматида эди. Ундан маслаҳат олдик. Унга қариндошлари, яқин кишилари меҳмон бўлишиб келиб турғони Хурсаной техникумда ўқирди. Дам олиш кунлари дўстимизнинг отаси Рашид амаки ёки тоғаси Хамроқул ака келганларидан Хурсаной ҳам келиб биров ўтириб, ораси ва қариндошларининг ахволларини улардан сўраб кетарди.

Она ГАЙРАМИЗ Омон бўлса даёс

РУЗНОМАЛАР ВА АХБОРОТ АГЕНТЛИКЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЕРЛАНДИ

ОВОРА БУЛИШАДИ

Замбия полицияси ва интерполининг ушбу мамлакатдаги вакиллари аччадан бери қўлабни паспорт расман ва сотиб юрган Нигериянинг икки фуқаросини қўлга туширди. Ушланганлардан бири — Исаак Ехивменнинг ёнидан янги фуқароликни тасдиқловчи ўн иккита ҳужжат ва боғхона муҳрлари чиқди. Энди бу икковлон ҳар хил важ-карсонлар кўрсатиши, табиий. Овора бўлишди.

КУЯ СЕҲРИ КУЧЛИМИ, НАША КАЙФИ!

Хитой полицияси наша чекида шубҳа қилинган ўттиздан зиёд эстрада хонадонсини ҳисобга олди. Улар орасида мамлакат пойтахтида истиқомат қилувчи икки уйғур йигити ҳам бор. Улар яширича героин ва наша сотишда айбланмоқда.

ЮПИ ахборот маҳкамаси муҳбирининг Пекиндан хабар қилишича, бир гуруҳ санъаткорлар уларни ҳимоя қилиб чиқмоқда. Айрим хоналардан қўшқиннинг мустақил тасвирлаб масту мустағриқ бўлгани учун уларни гинёқданликда айблах унчалик ҳам тўғри эмас, деб айтмоқда. Сўнгги маълумотларга қараганда, ҳозир Хитойда 300.000 наشاءанд бор экан.

ХОТИН ЭРГА ҚАРШИ

Умрининг анча қисмини Америка «малборо» сигаретасининг рекламасига бахшида этган машҳур барваста-комбои Уэйи Макле-рен ўпка рақи дардида қалинган сабабли янгида ҳаётдан беақд кўз юмган эди, унинг бебаси Анна Бруейкер эса тамаки чекишни тарғиб қилишни бутунлай таққил қўйиб қаманиясинда фаол иштирок этмоқда.

Испания раққа қарши кураш уюшмаси Толедода ўтатган конференциясида сўзга чиққан Анна Бруейкер кўзда ёш билан «Тамаки рекламаси — ҳаётдан эрта кўз юмишининг рекламасидир», деб айтди. Конференция ташқилотчилари эълон қилган айрим маълумотларга қўра, Европа ҳамжамияти ахлосининг 74 фоизи тамаки маҳсулотларини реклама қилишни тақиқлаш тарафдоридир.

ЯШАСИН НЕМИС ЭСТРА!

Маълум бир мансабга умр йўлдошининг кўмағида эришишга умид болаган йигитлар немис аёлларининг кўнглини олиши — мушкул иш.

ДПА ахборот маҳкамасининг хабар қилишича, илмий-социология жамиятининг мутахассислари 1057 аёл билан уларнинг қўйилмадан аркан қандай тасаввур қилиши мавзусида савол-жавоб ўтказилиб, шундай хулосага келишган. 16 дан 62 ёшгача бўлган аёлларнинг атиси 13 фоизи мансабпарастларни севишга мойил эканини билдириган.

АВТОМОБИЛЛАР КЎРГАЗМАСИ

Франция пойтахтининг Версаль дарвозасидаги кўрғазмасида очилган Париж халқаро автосалонида жаҳон автомобилсозлиқ сановатининг энг яхши намуналари ўрин олди.

«Форд», «Пежо», «Крайслер», «Ниссан», «Фольксваген», «Фиат», «Мерседес», «Хонда» ва бошқа ўнлаб йирик жаҳон автомобил корхоналари 150 миң квадрат метрлик намоёниҳода сўнгги намуналарини кўрғазмага қўйдилар. Автомобилларга асосан тежамкорлик ва чидамлик талабидан ёндашилмоқда.

ТАРИХНИНГ БОЗОРИ ЧАҚҚОН

Ҳиндистон пойтахтида дунёга машҳур «Сотби» компанияси биринчи марта кинояш сардоси тапшиқ этди.

Унда мамлакат музейларидан, кўрғазмаларидан ва хусусий бисотлардан олинган жами 520 та санъат асарини сотувга қўйилди. Айниқса 11-12 асрларга мансуб осорини атиқаларининг бозори чаққон келмоқда.

УЧОҚБАРНИ ОЛМАЙМИЗ

Хитой Украинадан учоқбар кема (авианосец) сотиб олмайдиган бўлди.

Чоршанба кунги Япония Либерал-демократик партиясининг кўзга кўринган раҳбари Хироши Мицуэдакун била учрашув чоғида мамлакат таъқиқчилар назари Цянь Цичэнь шу ҳақда баёнот берди. Киодо Цусун ахборот маҳкамасининг хабар беришича, таъқиқчилар назари Хитойнинг бу хил кучли ва мурраккаб ҳарбий кемани сотиб олиши Тинч уммони ҳавзасидаги мўтадиллик вазиётга салбий таъсир етказиши мумкин, деб атаган.

ЯККА УЗИМ БИЛАМАН

Америка Қўшма Штатлари Шинмолий Корея ўз ядровий дастуридан воз кечмаган сабабли ярим оролдан қўшинларини олиб чиқиб кетишни бошламай туради.

АҚШ мулоффа вазири Ричард Чейни билан Жаңубий Корея мулоффа вазири Чой Се Чан имзолаган баёнотда ушбу таъдирнинг ҳар икки мамлакат манфаатига хизмат қилаётгани айтилган. Манфаатлар муштараклиги ҳақонгача давом этади, буни яратганин яққа ўзи билади.

ГАП КЎП, КЎМИР ОЗ...

Буюк Британия кўмир қазини сановати оғир таназулини бошдан кечирмоқда. Кўнчилик бу ҳолатдан қўтулишининг иложи йўқ, деб айтмоқда.

Маҳаллий шарҳловчилар «Бритниш Коул» давлат кўмир қазини компаниясининг икки йил давомида 30 дан ортиқ қонини ёпишга аҳд қилгани таъдирини матбуотда босилган айрим хабарларнинг чин эканлигини тасдиқладилар. Би-би-си телекомпаниясининг хабар қилишича, ҳукуматнинг ушбу қарори оқибатида 25 миң кўмир қазини ишсизлик касалига дучор бўлади. Мамлакатда бор-йўқи 20 та кўмир қони сақлаб қолади, холос.

НИКЕЛДАН САҚЛАННИНГ, ҚИЗЛАР!

Япон қизларда австриялик жўн тақинчоқ олишини ёлган хонияр никелдан қўтишлардан асалган бежирин таъқинчоларнинг тақинчидан воз кечтишга мажбур бўладилар. Сабаби мамлакат соғлигини сақлаш ва яшириги тақинчолар ясашида никелдан фойдаланишни ман этди.

Мутахассислар хулосасига қўра, никель узоқ муддат даволат зарур бўлган тери аллергиясини хасталигини қўзғатган экан, Жўн тақинчоларга ўч мактаб ўқувчилари текширишдан ўтказилгач, уларнинг 15 фоизи тери касалликларига чалиниш, қўнчилининг асаб ва қон айланиш аъзолари яхши эмаслиги аниқланган. Таъдирини бошлангиши орқда қолши ҳоллари ҳам қайб этилган.

Соғлиқни сақлаш вазирилик мутахассисларининг айтиши оқибатида тери аллергиясини хасталигини австраликлар қарийб ўн баробар ортган. Бу хасталик кимё ва металлларни қайта ишлаш корхоналарида ҳам кўп учрайди.

ҲАМХОНА ЭДИК...

Эсимда ҳамон: улар ҳар кун эрталаб жисмоний тарбия машини ўтказарди. «Ғани, қандайсан» деб Рашидов дўстига яқинлашиб, уни темир каравоти билан кўтариб, айлантариб яна жойига аста қўярди. Ганижон ҳам бундан келмасди: Рашидовни ўтирган темир каравоти билан зўт кўтариб, жойига қўярди. Юрда бўлаётган улкан ишлар, йирик умумхалқ қурилишларини кўриб, уларда иштирок этишни ўз бурчимиз деб билардик. Буюк иншоотларни бунёд этётган кишилар йўлидан бориш биз фарзандлар учун эзгу орзу эди. Шароф Рашидов талабаларни ҳаётини фақат ўқиб, билим олишдангина, иборат деб билмасди. Дарсонлардан ташқаридаги жамоат ишларини ҳам ўзи учун бир мактаб деб биларди. Ҳўнча келган йилдаёқ факультет ва дорилфунун миёсиданги жамоат ишларида фаол қатнаша бошлади. Деворий га-

хидан сабоқ берарди. Шунингдек, устод Садрдин Айний, профессор Абдурахмон Саъдий биз талабаларга меҳрибон мураббий эдилар. Илмий, ижодий ишларимизда уларнинг улкан қўмақларини олганми. Еган шеръ, ҳикояларимиз уларнинг доно таҳлилларидан, маслаҳатларидан ўтарди. 1939—40 йилларда Каттақўрғон ҳовузи қурила бошлади. Бу умумхалқ ҳашарига вилоятнинг каттадан кичиги ўзини сафарбар деб билди. Биз ёш ижодкор талабалар ҳам дам олиш кунлари у ерга бориб, қурувчиларга шерълар ўқиб, уларнинг жасоратли ишлари ҳақида қалам тебратардик. Булажак ҳавзага сув элтидиган канал қурилишида миң-миңлаб кишиларнинг фидокорона ишлари биларини ҳайратга соларди. Биз анча пастанда оқабган дарё ўз йўлини ўзгартириб, янги улкан сув ҳавзасини пайдо этишининг гуво-

ҳиди бўлгандик. Шароф Рашидов қақраб ётган чўл ерларига сув бориб, у ерларда чаманзорлар пайдо бўлиши қувониб сўзларди. «Бизнинг Жиззах ёнидан Мирзақул бошланади. Бу ерларга ҳам бошланади сув борди» деди. У биз ёш ижодкорларни канал бўйлаб, қурувчилар ёнига бошлаб «булар шундайлар хормабор бўл деб, шеър ўқиб бериш билан иш битмайди», деди. У менга «Бу баҳодирларга иккаламиз биргалликда қасида бағишлай-

Инсон ва ахлоқ бўлими почтасидан МАҲАЛЛАНИ АМИН БОШҚАРСИН

МАҲАЛЛА қўмиталарини адолат илдиз, десам муболага бўлмайд. Халқ ҳаётининг кўп жабҳалари айнан маҳаллада ҳал этилади.

Маҳалла қўмиталари фаоллари раҳбарият олиб бораётган сийосатни меҳнат-кашларга тўғри тушутирса, ёшлар ўртасида одоб-ахлоқ, инсонийлик тарғиб-таълим ишлари, тарғиб этиб, келажикка интилобни, меҳнат-қўнчилик қилишга, миш-мишлар, эҳтиросларга беҳуда берилишлар барҳам топармиди? «Маҳалла қўмиталари ҳақидаги Низом» билан танишиб чиқай, менда ҳам айрим мулоҳазалар туғилдики, улар билан ўртоқлашим келди.

Низомнинг 8-моддасида маҳалла қўмиталари «Республика қонунчилиги, маҳаллий ҳокимиятининг... қарорларига амал қилдилар» дейилган. Бу Низом доирасида тўғри қўрсанганде, лекин бизда шундай қонуни, қарорлар қабул қилнадики, мутолға ҳаётдан узоқ. Бунда халқ манфаатидан ҳам ўра амалдорлар манфаати бўлмоқчи. Маҳалла қўмитаси аҳолининг дарди билан иши бўлмайди, балки баъзи ноинсоф қонуниларнинг қулига айланади... Хуллас, яна тобелик, хушомадгўйлик касаллиги бошланади. Маҳалла қўмита раиси (оқсоқоли), фуқаролар ҳуқуқи ва эркинликларини, иқтисодий, иқтисодий ривожланиш, атроф-муҳит муаммолари, ошорларик ва мустандиллик қаватини учун фаол иш қилиши. Низомда талаб қилинган. Бу осон эмас. Низомдаги ҳуқуқлар бундай мурраккаб масалаларни ҳал этишда камлик қилади. Шунинг учун қўмита раислари албатта туман ва қишлоқ ўқруси кенгашлари аъзоси бўлиши, қафолати гувоҳномадлар берилиши, лозим бўлса уларга жарима солиш ҳуқуқи ва бошқа имтиёз белгилаб қўйилгани мувофиқ.

10-моддада шаҳар, шаҳарлардаги туманларда маҳаллий ҳокимият қарорига асосан маҳалла қўмитаси раиси муовинларига ойлик маош тўлаши айтилган. Шундай экан, қишлоқ маҳалла қўмиталари ҳам Низом олдига масъул бўлиб, улар бажарган ишларини бажаради, лекин давлат ва жамоа хўжалиқлари қишлоқларда маҳалла қўмиталарига маош белгилашнинг босинчиси? Бунга барҳам олиш учун маошнинг таъдирини ширинлигини тақдир қилмайди. Жумладан, аҳоли-чафардан ошган

зилади. Янги Низом бўйича маҳалла қўмиталари ҳуқуқи, бурчи моддий таъминоти, молиявий аҳволи амнигарга яратилган шароитга тенглаштирилиши керак.

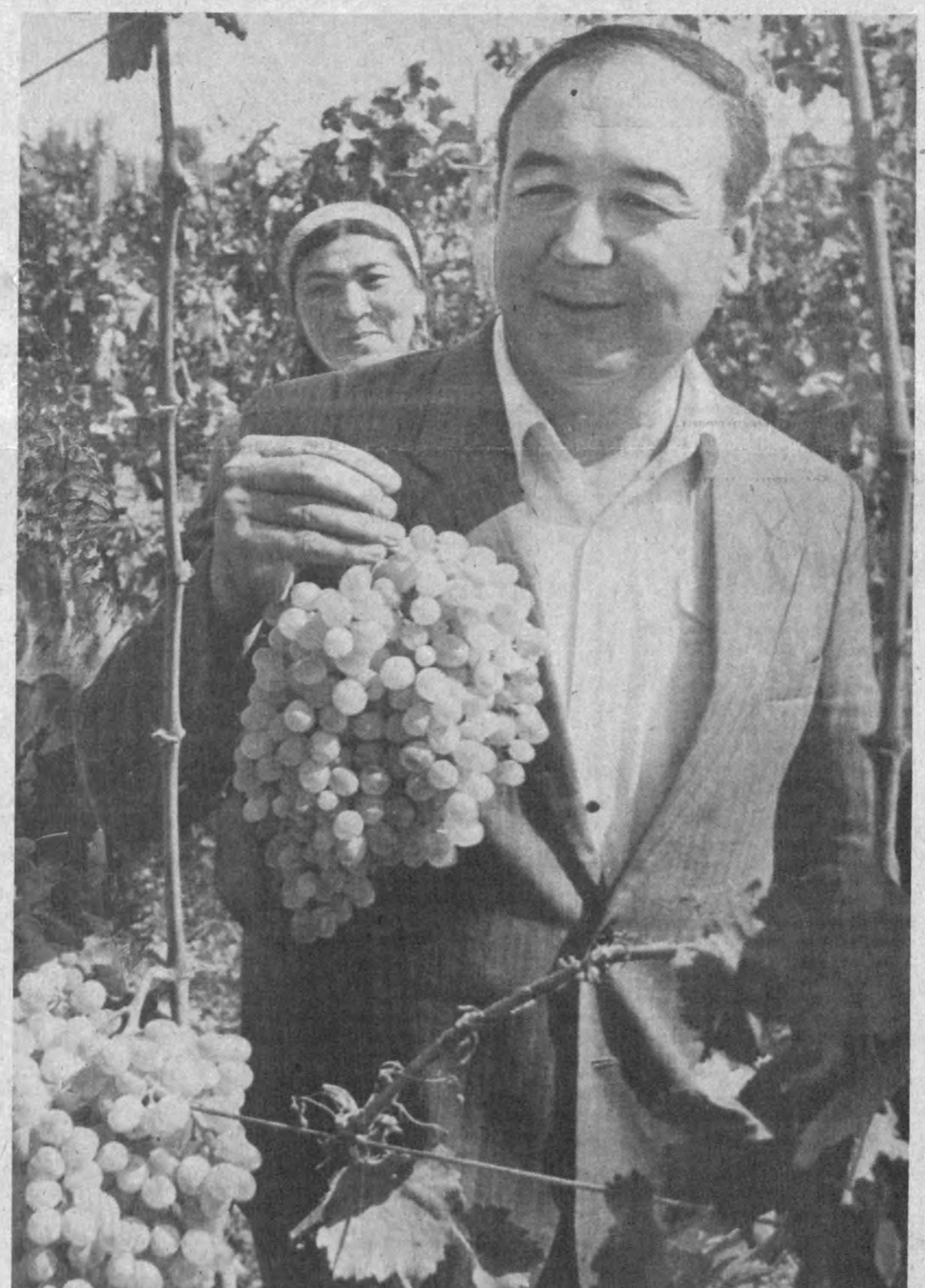
Энди шу кунги маҳалла қўмиталарининг аҳволи ҳақида олднинг Низомда уларнинг учбурчак муҳри бўлиши айтилган эди, бажарилмади. Маҳалла қўмитасини сайлашда қишлоқ шўр-қоси вакили қатнашиши ҳақидаги моддага ҳеч ким амал қилмади. Қўмита аъзолари ҳуқуқи ҳимояланмади. Уларни рағбатлантириш ишга қараб қилинмади, таъинчилик ҳукми сурди. Бу ишлайдиганларнинг қўлини сувутди. Минбардан баъзи лаганбардорларнинг ваъз ўқилиши, сохта сўзлари гашга тегади. Ҳазари пул, танишчилик билан ваъзаларга ўтиб қолган ҳозирги раҳбарият бу салбийликка барҳам берилолмади? Ҳўнган қўнчилик ўлганда қолар. Яна тобелик, мўтеллик, хўнчилик кетмасмикин? Бу ҳол жузда хавфли. Ниқтирдил, ишбилармон, ташиқлотчи, талбиркор кишилардан ажралиб қолши ҳеч гап эмас. Нопоклар учун ҳар қандай адолатли қарор қабул қилманг, натижаси бўлмайди.

11-моддада думалок муҳр, тўртбурчак тамга олиб берилиши айтилган. Маъқул, аини муддао, фақат олднингдек қорғозда қилиб кетмасе бас. Биз қорғозда, айтаман маблаг манбалари, амаиға берилган буюк, амаиға қўмитага берила, муҳр ва тамгани ўзи ясаб олади. Бўлмасе, Низомга муҳрини ким, қайси маблагдан қилиб бериши лозимлиги ҳақида қўнчимча қиритиш керак.

19-моддада қўмита фаоллари хати, тақдирларини муддатни ўринли белгиланган. Бундай яхши фикрларни эшитартиб қўлоқлар қотиб кетди. Маҳаллий ҳокимият ўзлари қабул қилган қарорларини бажаришда ишчиб қилинади. Қўнчилик Ани шу ҳолга тушмаслиги учун ҳокимият раҳбарияти ойда бир кунини маҳалла қўмиталарини қабул қилишга ажратиш ҳақида Низомга қўнчимча қиритиш мақсадагу мувофиқдир.

Низом лойиҳаси ҳақидаги тақдир ва мулоҳазаларини қўнчилини бепарво қолдирмайди, деб ўйлайман.

Хурсанд МИРЗАЕВ, Сурхондарё вилояти Узуи тумани.

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ. Бу йил Янгиқўрғон туманидаги «Туркистон» давлат ўрмони ва тоқзорларидан ҳар қанчондан тўрт ҳосил етиштирилди. Ҳозир уни янги-тўрт олиш мақсад қилинмоқда. Бугунга қадар эса эл дастурхонига 1.100 тонна узум,

450 тонна ўринга 800 тонна меса тортқ қилинди. СЎРАТДА: тўрталки раҳбари, район кенгаши депутати Муҳаммадқўли Юнусов ҳосил қўнган маунин. Тўртрижон ҲАМРОҚУЛ олган сурат.

МИРЗО УЛУҒБЕК РАСМИНИНГ АСЛ НУСУСХАСИ

ВАШИНГТОНДАГИ ФЕРИРОВ САЊЪАТ ГАЛЕРЕЯСИДА САҚЛАНМОҚДА

САМАРҚАНД вилоят давлат архивлар марҳум профессор И. Умийқовнинг сўп йиллик ижодий мероси сақланмоқда. Булар орасида кўна шаҳар тарихи ва айниқса темирйўллар дўри билан боғлиқ ноқир қўнчималар боришини қўнгимча тарихчилар элчи билишади. Олим дахстеларининг ўрғаниш жаравинда ҳар гал янги-янги маълумотларга дуч келинади. Хўнчиқларнинг бирида темирйўллар замонасида Самарқандда минаторлар таъсирини санъат раванқ топлангани ҳақида сўз юртилиб, ўша пайтда бу ерда яратилган Улуғбек расми тилга олинади. Дарҳақиқат, мазкур сурат ҳозир Вашингтондаги Фериров санъат галереясининг фойдалари билан бирга унинг оила аъзолари — ўғиллари Абдулатиф, Абдулазиз, севишли шоғирди Али Қўнчи, сарой аъёллари ва темирйўллар сулоласининг бошқа вакиллари таъсирланган. Расмининг чекисида 1441/1442 рақамлари ёзилиб қўнчилган. Таъсирдаги кўнчидан кўп белги, ишоралар ва тарихий маълумотларни бир-бирига чоғиштиришдан сўнг, расм Улуғбекнинг ҳаётини пайтида Самарқанда қилинган деган хулосага келинди. Улуғбекнинг қўнчиси, таъқиқ қўнчилини ҳам шу йилларга мек келлади. Нағисон, Ушкларнинг тақими қилишига қараганда, минаторлар элломанинги машҳур «Кушубхона» учун мўлжаллаб яратилган. Бу фирини таъқидлашнинг бири бора Уша давр Шарқ таъсирини санъат ҳақида сўз юртиланган, асосан Ҳирот, Табасиб, Шерознинг машҳур мусаввирлари ва улар яратган мактаб тилга олинади. Қолбуки, Темури-

АВАОБ БЕРИШСИН

«ХАЛҚ сўзининг 12 август сониде босилган «Тўғри гапини ким айтди» сарлавҳали мақолада «Кайси давлатнинг фуқароси ўз қонуналаридан жабр кўрар экан, бу қўнчилиқидир» таразда бизнинг қўнчилиқимизда гаплар ёзилгандек. Менинг укам [исми шарифи кўрсатилмаган — ред.] велосипедда яшса кетганда «Ўнги автолашини» уриб кетиши оқибатида фожиали ҳалок бўлди.

қандай натижа йўқ. Биз эса жавобини тополмаганимиз учун, ушбу савол билан сизга мурожаат қилаёямиз: айтнингчи, қонун ҳимоячилари кимни ҳимоя қилади? М. МАЖИДОВА, Андижон вилояти, Қўнганёр қўрғон, Ҳамза кўчаси.

Кейин... айдор топилади эмас, топилди. Қўнганёр қўрғон хўқуқшунос Мулоддон Исмаилов бошчилигидаги тезкор гуруҳ келиб

қўриб, ишни судга оширишни элимизга олди. Ва, мана, орадан ўн ой ўтди ҳамки, гувоҳларни ҳам, бизни ҳам чақиримасди. Ҳеч

Суратда: киноанжуман қатнашчилари. Ф. ҚУРВОНБОВ ва В. МИЛЕЙБИЙ олган суратлар.

Инсон ва ахлоқ

Тадбирнинг инояти билан Ленин бобо мамлакатдаги биринчи одамга айлангандан сўнг чизган чизгидан юрмайдиган шорларни дорга тортирдилар: йигирманчи асрнинг энг буюк шoirи Хлебниковнинг қандай шароитда ўлганлигини тадқиқотчилар ҳақини аниқ айтиб беролмайдилар. Сталин эса Бутдаковни ўлмаганига ҳам қўймади: шахсан ўзи унинг уйига қўнироқ қилиб шундай гапни айтдики... қисса вақтдан сўнг Булгаков бадаллиқни бажо келтирди. Хрушчев эса бир кунги Эрнест Нейзвестнига «Фахиллатингизни ўзгартисангиз бўлмайдими? Шунда фамилия бўлди-ю...» деган эди. У нима йилнинг чақирар эди-да, ўзинга ёқмайдиган шорларни бутун мамлакатнинг қўя ўнгида сазойи қилар, уларни масхарадор, ўтирган жойдан довуқли, тўғрироғи истейдодли шорига қараб: «Хей, кўзойнак, мен сенга айтаяман!» деб қичқиради эди. Михаил Ромм биринчи инфиркти аниқ шундай йилнинг чоғи тоған эди. Дом болаларни кўтариб суратга тушини ётирадиган Бренев ҳам бўш келгани йўқ: Даниел билан Синявскийнинг бошига тушган барча қўғурилларга шахсан унинг ўзи бошчилик қилди. Андропов билан Черненколарнинг бу масалада мақтавадиган жойи бўлмас ҳам, улар илгари, иккинчи, учинчи шах бўлиб турганларда одамхўр машинани армонисиз ёллаган эдилар. Горбачев эса... салафларнинг хатоларини туютди: ХУН тўлади!

номидан бошқалар. Ёздимикан? Бундай десам... «Чулпон Совет хукуматининг дўсти эди, ҳеч қачон унинг социалистик тузумга ганим-лиги бўлмаган» деган тадқиқотлар ҳаммаёқни босиб кетди. Бу мулоҳазаларни рад қилгани десанг, келтирилган далилларга ишонмас-ликнинг иложи йўқ. Абдулла Қодирийнинг «Муштум»га асос солгани, социалистик жамиятнинг олқишлаб мақоладор ёгани... рости! Отабек босқинчилар билан бўлган жангда шахид бўлмаганимди, ахир!

биети намоёндалари фаолиятдан фазилат тоған олимлардан яна бири Эргаш Рустамов бўлди. Бу шўнги қурғур олим тек ўтирмай! Аҳмад Ясавий газалларини тадқиқ қилиш, уларнинг айримларини коммунизм кўриши билан банд бўлган совет ёшларига тақдим қилиш мумкин, деган фикри айтилди. Аҳмад Ясавий ҳам, Сулаймон Божиргоий ҳам, Сўфи Оллоёр ҳам диний-мистик адабиёт вакили, шунинг учун ҳам уларнинг шеър-намуна реалюцион характерда экан-лиги тўғрисида ҳар йили ўнлаб диссертациялар ҳимоя қилиниб ётган бир пайтда Эргаш Рустамовнинг ҳалиги фикри бориб турган шаккоқлик эди. Чунки революциончилар илгари ўзбек адабиёти реакция моҳиятга эга эканлиги ўрта мақтабдор совет болаларининг мисига қўйилди. Бу ёқда Эргаш Рустамов эса уларни тан-лаб чоп этиш керак дейди. Ҳам-

Музоҳаба КЕЛАЖАК—ЎЗБЕК МИЛЛИЙ ФИЛЬМЛАРИДА

ДЕЙДИ ТАНИҚЛИ КИНОАКТЕР, РЕЖИССЕР ИСАМАТ ЭРГАШЕВ

— Исамат ака, сизни кино мухлислари, айниқса, «Меҳробдан чаён» бандий фильмиданги Анвар Мирзо ролинга унун жуда яхши қўришди. Энди кинокрейс-сёр сифатида таниқли қолдингиз. ЎХ Халқаро киноанжуманга Сиз яратган фильмлардан ҳам таниқли олиндингизми?

— Биринчидан, Муҳаммаднинг доғуғи мен кино олаётганда чиқди. Балки аввалроқ эшитганимда ҳам спектаклни кўрмаган бўлардим, чунки ҳалақит бериши мумкин-да! Мен актёр Мурод Ражабовни жуда яхши кўраман. Шунинг учун ўзимга ёққан санъаткорлар билан ҳамкорликда фильм яратдим. Қолаверса, саҳна асарини кинода яна такрорлашнинг мана кераги борми?

— Бу фильмнинг ҳақиқатда филмизирган машхур ҳаммасларнинг борми? — Дўстларим менинг фильм яратганимни қачон-қачон бундан кутинишган эди. «Темир хотин» манзур бўлиб сотиб олмақчилар ҳам йўқ эмас — бу аниқ, Фақат кимлар эканлиги фестивал якунида маълум қилингани маъқул.

ЛЕНИН ОРДЕНИ НЕЧА ПУЛ?

НАВОИЙДА Ленин ордени соҳиблари кўпчилик экан, «Ленин орденини 40 миғ сўмга сотиб оламиз» деган боявчачалар топилди қолди.

Бу ҳақда у вилот рўномасига эълон берди. Навоий районидagi Ленин ордени «Нарпай» совхоз раҳбарлари дохий номидари нишонни ёмон кўзлардан ас-раш мақсадида ҳеч ким бил-мас жойга яшириб қўйишди.

М. МАРДИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

ИМТИЁЗ ЁРДАМ БЕРАРМИКИ?

ХУЖАНД шаҳар ижроия кўмитаси миллияни ҳодим-ларига бир қатор имтиёз-лар беришга қарор қилди. Жумладан, улар уй ҳақи ва бошқа коммунал хизмат турларига ирм нарҳда пул тўлашди, нафақага анча илгари чиқашди, жамоат транспортда бепул юриш-ди...

Бир пайтлар миллияга енгил даромад ортидан қу-виб қирадиганлар оз эмас-лиги сир эмас. Ҳозирги қийин даврга келиб эса ай-нан ана шундай енгил ҳаёт ишқибозлари бошқа қасб этагини туттиш пайдада бў-лишатири. Қани кўрамин, янги имтиёзлар ёшларни қизиқтирармикан.

Ҳўнбой УСМОН, «Халқ сўзи» мухбири.

ТУРК КИНОСИ ЎЗБЕКИСТОНДА

Тошкент киноанжуманидаги учрашулар, баҳслар энди қизғин паллага ўта бошлади. Фестивалнинг ик-кинчи кунини бўлишга қарамай, меҳмонларнинг кети-ти узинмайди.

Ҳозиргина аэропортдан «Ўзбекистон» меҳмонхона-сига етиб келган туркияли кинокрейсёр, Аҳмад Бовағ ўглини сўхбатга тортиди: — Мен фестивалнинг очил-иш маросимида иштирок эта олмадим. Лекин кечки базмга улғуриб келганим-дан хурсандим. Ўзбекистонга биринчи мартаба келишим. Худди Анкардан Измирга тушгандай ҳис қилишим ўзим-ни. Чунки ажайиб ўзбек ҳаммасларим билан дарров тил топишиб олдим. Тошкент шаҳри эса ўз ҳўс-жамоли билан мени мағрун эди.

Фестивалга олгата турк фильмни олиб келдим. Шу-лардан иккитасини конкурста кўлишим. Булар «Сурғуд-ва» «Бинафша» фильмлари-дир. «Бинафша» фильми-даги бош ролини ажайиб турк актрисаси Туркун Шарай ижро этган. Сценарий муаллифи Яшар Комил. Уйлаيمانки, бундай обрўли халқаро анжуманда турк киноси яхши баҳоларга сазовор бўлади. Бизнинг фе-стивалдан кутаётган энг кат-та мақсадимиз эса ўзбек ки-но ижодкорлари билан турк кино ижодкорлари ўртасидаги алоқаларни мустаҳ-камлашдир. Тақдир, тили, маданияти бир-бирига ту-таш икки халқнинг орзу-умидлари тўғрисида фильм суратга олиш иштиқиди-ман. Мустақил Ўзбекистон давлатига эса ўзимнинг энг яхши тилакларимни билди-раман.

Иброҳим ЖИЯНОВ.

Футбол янгиликлари ПЕШКАДАМЛАР ЎРНИ ЎЗГАРМАДИ

Олий лига жамоалари ўр-тасида Ўзбекистон миллия чемпионати якунидаги тўрт тур қолди. Биринчилик оқирлаган сари медаллар учун кураш кескинлашмоқ-да. Чемпионлик унвонига Тошкентнинг «Пахтакор» ва Фарғонанинг «Нефтчи» жамоалари даъвогарлик қи-лишаёттири. 3-ўрин тақдир-и Бухоронинг «Нурафшон» ҳамда Жиззахнинг «Сўғди-на» командалари баҳсидан сўнг маълум бўлади. 21 ок-тябрь кунини биринчилигинг

марказий учрашуви ўткази-лади. Шу кунини фарғонали-лар «Пахтакор» командала-сини қабул қилишди. Ҳо-зирича ҳар иккала жамоа 45-тадан очко жамғаришган. Аммо фарғоналиклар пах-такорчиларга қараганда бир ўини кўп ўтказишган. Галабалар сонига қарасак тошкентлик футболчилар-голиблик учун ймқониятла-ри юқори эканлигини кўра-миз. Улар Фарғонда ют-қазинган тақдирда ҳам, қол-ган ўинларда очко йўқо-

САФАР БЕҲУДА ЎТМАЙДИ

Маслаҳатли тўй тарқамас, дейдилар. Ўтган ойда бир гуруҳ қорғаловотиники бирдорлар Бухорода бўлиб, илгирт меҳмонларнинг бозор ик-тасида даврия қандай ишлётганликлари ва турмуш шaroити билан танишиб қайтидилар.

Янгида эса бухорилик-ларнинг ўзаро тешириш бригадаси Қорақалпоғистон-да бўлди. Егач танқие бир пайтда қорақалпоқ бирдор-ларнинг уйи куриш тақри-расини Бухорода кенг тат-

биқ этиш мумкин эмасми? Чунки улар ўини лойнаҳа-дан тиклашапти. Бу усул хозирги танқисли даврияда арзонга ҳам тушади. Қо-рақалпоғистонда сиғир, қўй, эчкидан ташқари қўлаб от,

тўя ва бошқа уй ҳайвонла-ри ҳам боқилади, бу каби жониворларни Бухорода қо-лаверса, республикада қўй-тайириш вақти келиди. Уйлаймики, ўзаро теши-риш бригадаси аъзоларининг сафарлари беҳуда бўлмай-ди.

М. ОТАВОН, «Халқ сўзи» мухбири.

«КАРИМ»НИНГ САВОБЛИ ИШЛАРИ

Янги ўқув йилида 18 на-фар қизилчилик йигит-кизи Тошкент дорилфуқо ва Марғилон тижорат тех-никумига ўқишга кирди.

Уларни ўқишга жолаш-тириш билан боғлиқ бўлган барча ҳаражатларни мусу-лмонларнинг «Карим» ҳай-улар жамияти ўз зиммасига олди, яъни ҳар бир талаба учун номлари зикр этилган ўқув юртлари ҳисобига 30 миғ сўмдан пул тўлади. Жа-

миғ ани шу билим даргоҳ-лари билан бу ҳақда анча олдин шартнома тузиб олган эди.

Марғилон тижорат техни-кумига ўқишга кирган йигит-қизлар икки йилдан сўнг тақисли Тошкент дорилфу-қонунда давом эттиридилар. Ҳайр молчилик-иқтисодий му-рия тахассислигига эга бўлиша-ди.

Р. КАРИМОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Table with 8 columns: Name, Y, O, D, M, T-N, O. Rows include: Пахтакор, Нефтчи, Нурафшон, Сўғдиёна, Темирўлчи, Навоҳор, Косонсойчи, Наврўз, АСК, Ирпич, Марқанда, Трактор, Янгиер, Шаҳрихончи, Орол, Кимёгар, Сурхон.

Вугун «Пахтакор» Мар жамоалари ўртасида «Сен» казий ўинигоҳида Ўзбекис- кубогининг навбатдаги тур-тон ва Қозогистон терма учрашуви бўлиб ўтади.

HALQ S'ZI Народное Слово. ТЕЛЕФОНЛАР: маълумот учун 33-07-48; эълонлар бўлими 32-09-25. Индекс: 64808, Вуяртма Г-197.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Вазирлар маҳкамаси. Бош муҳаррир Анвар ЖУРАБОВ. ТАХРИР ҲАЙЪАТИ: Карим БАХРИЕВ, Эсирғал БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Салоҳиддин МУХИДДИНОВ, Зоҳид НОРМУХАММЕДОВ, Ҳаббулла ОЛИМЖОНОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное Слово»), Абдукарим РАҲИМБЕРДИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Қўлаҳмад РИЗАЕВ, Эркин САМАНДАР, Азим СУЮН, Александр ТЮРИКОВ (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное Слово»), Александр УЛЛИЧКИН (масъул котиб, «Народное Слово»), Мухтарам УЛУҒОВА (бош муҳаррир ўринбосари, «Халқ сўзи»), Рамиз ФА-ҲОДИЙ, Шавиат ЯХЕВ, Пиримкул ҚОДИРОВ, Саидхорр ГУЛОМОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй. Тахририятга ҳажми 7 қозғондан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга эзма жавоб қайтарибмайди.